

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

Magnetogram ni lektoriran!

MAGNETOGRAM
NOVINARSKÉ KONFERENCE PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE JANEZA JANŠE
OB KONCU NEFORMALNEGA VRHA EVROPSKE UNIJE
(Berlin, 25. marec 2007)

»Lep pozdrav vsem skupaj. Danes je bilo sicer slišati že veliko vznesenih besed, pa naj vendarle tudi jaz na začetku te novinarske konference spomnim na to, da je pred petdesetimi leti Rimsko pogodbo podpisalo šest držav. Danes je 50. obletnico ustanovitve Evropske unije proslavljalo 27 polnopravnih držav članic. Petnajst od teh, ki so danes proslavljale, pred petdesetimi leti sploh ni bilo, ali pa so te države živele v diktaturi. Tako da že samo ta podatek pokaže na dejstvo, da je Evropska unija v teh petdesetih letih naredila velik razvoj in da je vseobsežno vplivala tudi na pozitiven razvoj na evropskem kontinentu ter širše.

Danes se Evropska unija srečuje s številnimi izzivi. Vendar pogled nazaj pokaže, da to ni prvič, da je bilo tako pravzaprav vedno. Če problemov in izzivov ne bi bilo, tudi institucije Evropske unije ne bi bile potrebne. Pogled nazaj kaže, da je bila večina teh ključnih dilem, s katerimi se je Evropa srečevala zadnjega pol stoletja, razrešenih z najmočnejšim političnim orožjem - to pa je kompromis. Na pravkar končanem delovnem kosilu predsednikov vlad in držav Evropske unije se je največ govorilo prav o tem potrebnem kompromisu, zato da se Evropa postavi na nov temelj, potem ko koraki, ko je Evropa poskušala s podpisom in neuspelo ratifikacijo evropske ustavne pogodbe, niso uspeli.

Zelo velika pričakovanja se oblikujejo v zvezi z nadaljevanjem tega, kar je zapisano v predzadnjem stavku Berlinske deklaracije, ki je bila podpisana danes. To pa je, da Evropska unija dobi nov institucionalni temelj še pred evropskimi volitvami leta 2009. Stališča večine držav članic, ki bodo odločale na Evropskem svetu junija letos o časovnici, zato da pridemo do tega cilja, se razvijajo v pozitivno smer. V smer iskanja kompromisa. Povečuje se energija v tej smeri na strani tistih držav članic, ki smo ustavno pogodbo ratificirale in ki rabimo tudi razmislek o tem, kako delati popravni izpit s tistimi, ki tega koraka niso naredili - čeprav smo ga mi naredili. Po določenem premisleku se ta pripravljenost povečuje. Povečuje se tudi pripravljenost v tistih državah, ki evropske ustavne pogodbe niso ratificirale. Deloma tudi tam, kjer je prišlo do neratifikacije oziroma zavrnitve ratifikacije na referendumu. Tu mislim predvsem na Nizozemsko, kjer se je situacija izboljšala. Neodgovorjena vprašanja ostajajo v zvezi s Francijo, kjer se z oblikovanjem stališča čaka na predsedniške volitve. Ta tema je tudi zanimiva tema v francoski predsedniški kampanji. Kakor koli, obstaja zelo velika večina znotraj Evropskega sveta, ki gre v smeri, ne samo sprejetja časovnice na junijskem Evropskem svetu, ampak tudi v smeri odločitve o potencialnem kompromisu. Takšna odločitev je seveda potrebna, če želimo, da je dograditev obstoječih pogodb oziroma ta nov institucionalni temelj Evropske unije, ne samo dogovorjen, ampak tudi ratificiran do naslednjih volitev v Evropski parlament. To je izjemnega pomena, ne samo zaradi tega, ker se še posebej v nekaterih državah srečujejo - bi rekel samokritično - srečujemo po zadnjih evropskih volitvah, z nizko volilno udeležbo. Mislim, da bi bila ta še nižja, v kolikor ne bi naredili tega koraka. Dejstvo je, da nerešeno vprašanje evropske ustavne pogodbe oziroma njenega temelja praktično vpliva na vse. Tudi na tisto vprašanje, ki ni samo neposredno povezano s tem. Tudi v zvezi s tem je bilo danes veliko soglasje in zelo jasno opozorilo predsednika Evropske

komisije, ki je apeliral v tej smeri, da se to vprašanje razreši. Danes smo slišali podatek, da je skoraj tri četrtine vprašanj, ki jih na evropske institucije na tak ali drugačen način naslovijo državljani, predstavniki medijev, javnost, na takšen ali drugačen način vezane ravno na ustavno pogodbo - tudi v zadevah, ki niso neposredno povezane s tem. Seveda, popolnoma jasno je, da zelo pomembna politika Evropske unije - širitvena politika, ne more iti naprej niti z enim korakom, dokler ni novega institucionalnega temelja, kar je seveda tudi z vidika naših interesov še posebej pomembno.

Če potegnemo črto pod oboje, o katerem sem govoril, lahko zaključim, da so te slovesnosti, ki so se včeraj in danes odvile tukaj v Berlinu - slovesnosti, ki so se dogajale v Rimu, Bruslju in tudi v drugih državah članicah - pozitivno vplivale na to razpoloženje. Na nek način so okrepile pozitivni pritisk tudi v tiste smeri, kjer do sedaj ni bilo velike pripravljenosti za to, da se iščejo rešitve s kompromisom. Iz tega vidika se mi zdi, da je bila taktika nemškega predsedstva, ki je želelo doseči nek simbolični premik z neformalno Berlinsko deklaracijo, ter se potem koncentrirati na oblikovanje konkretne formalne rešitve ali pa predloga rešitve za junijski Evropski svet, zelo dobro. Ta pristop je na nek način edini, ki lahko obeta pozitivne rezultate, čeprav 100% garancij pri takšnih situacijah nihče ne more dati.«